

KÖZÉRTDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Báter-nyomda, Kaszinó-Bazár épület.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjuttányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felölös szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1045. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Főispánunk — Szekszárdért!

Többször elpanaszoltuk már, hogy Szekszárd nemcsak a nála jelentékenyebb, de sokszor a kisebb városok között is ama bizonyos — hamupőke. Tulszárnyalják, hogy úgy mondjuk, lefőzik minduntalan, s míg mások terített asztaloknál duscálnak, addig mi örülünk, ha olykor-olykor asztal-bontáskor egy kis morzsácskához is hozzájutunk. — A letűnt kormányok kegyével különösen nem volt mit dicsekednünk. Mindent elvittek a hizelegni tudó, engedelmes, jó gyerekek. Ami itt vívmány, haladás, rengeteg áldozatot hoztunk érte. Hogy ha valamit akartunk, mint a régi törökvilágban, mindig megnézték a tarisznyánkat: van-e benne valami s ha nem volt, nem kaptunk semmit s mivel már megszoktuk, hogy pénz, anyagi áldozat nélkül nem adnak semmit, utóljára már meg sem kíséreltük a kérést. Így Szekszárd megállt a haladásban, mint a gép, ha ama bizonyos holt pontra ér. Mi ugyanis nem abban látjuk a haladást, hogy olykor olykor egy-egy diszesebb épületünk emelkedik, egyesek áldozatkészségéből. De az egy gimnáziumot, muzeumot kivéve, hol vannak újabbkori kulturális vívmányaink, hol vannak állami támogatással épített gyáraink? Egyetlen selyemgyárunk missziót teljesít ugyan, de meggátolhatja-e a kívándorlást? Felszívó ereje van-e olyan, hogy a vidék munkásnépét ide csalogatva, pótolja az innen kívándorlók számát? Van-e katonaságunk, modern népiskolánk? A gemenczi utat sok ezerrel miért építettük, azért, hogy hajó állomásunkat beszüntessék? A jó Isten bölcseségével a Sárviz medrét és vizét miért hozta Szekszárd közelébe, azért, hogy rövidlátó ésszel félóránnyira fojtsuk bele egy ostoba kanálisba? Mért vannak hegyeink, hogy a lapon termeljünk bort? S bortörvényünk azért, hogy ne a hamisított, de a gazdát csapjuk agyon vele? És van-e legalább egy földmives, vagy vinczellér iskolánk? Nincs, Szekszárdnak ugyszólván nincsen még semmije, de lehet, ha erős akarattal, cél és öntudatos városi politikával hozzálát mindazok megszerzéséhez, amelyet más városok ugyszólván, kis ujjuk kinyújtásával értek el.

Az idő ugylátszik kedvező hozzá, mintha egy kicsit nekünk is derengene.

Uj idők, uj emberek. Közelebb jutottunk a tüzhöz, természetes tehát, ha jobban melegsünk.

Igy, mint a közélet jelenségeinek figyelmes szemlélője, minden bizantizmus nélkül elmondhatjuk, hogy uj főispánunk egész komolysággal, böles körültekintéssel fogja fel hivatását. Fényes állása neki nem annyira — méltóság, mint alkalom a — kötelességek teljesítésére. Programjában tett ígérétét, hogy mindenütt ott lesz, ahol a vármegye és város vitális érdekeinek megóvásáról van szó, szószerint való értelemben kezdi beváltani. Nemcsak önmaga tervel, de szívesen felkarol minden uj eszmét, a melyből haladást, előnyt lát vármegyénk és városunkra, nem kimélve fáradságot, mérlegbe veti összes befolyását, magas összeköttetését, hogy az ügyet dülőre, megoldásra juttassa.

Vasuti miserabilis összeköttetésünk javítására csak az elmúlt héten vezetett deputáció, de ezt az alkalmat más egyébre is felhasználta, arra tudniillik, hogy Szekszárd érdekében ismét — tegyen.

Igy biztos értesülésünk van róla, hogy a város által tervezett posta- és távirtda palota kérdése, kivált, ha vele kapcsolatban a csendőrségi laktanyái is megépítjük — egészen jó uton halad a megoldás felé s Szekszárd városától függ, hogy mielőbb a végleges megoldás stádiumába jusson. Arra illetékes férfiú jelentette ki főispánunk előtt, hogy a postaépület béréül — bizonyára a viszonyok nem ismerése miatt, minden tájékozottság nélkül felajánlott 3000 korona tetemesen fel lesz emelhető, a postakincstár csak azt köti ki, hogy az építkezés, illetve az épület telke, oly nagy arányu legyen, hogy a posta és távirtdai intézmény természetes fejlődésével járó igényeket a későbbi évekre is ki tudja elégíteni. A csendőrség pláne hajlandó lakbérül a befektetett tőke 6, illetve 6½ százalékát is megfizetni, mert belátja, hogy így, itt tarthatatlanok az állapotok.

Ezen a téren tehát, most már nincsen más hátra, minthogy a város egész komolyan s mennél nagyobb gyorsasággal hozzálasson a kérdés alapos előkészítéséhez. Ugy tudjuk,

hogy városunk polgármesterének ugy a telekre, mint a kivitel módozataira nézve is megvannak már életre való tervei. Az épület tehát nemsokára állani fog s ez által idővel, városunk ugyszólván, minden ellenszolgáltatás nélkül nagyobb értéket képviselő jövedelmi forrás tulajdonosává válik. Igy lehet lassan, de biztosan egy város szebb jövőjének alapköveit már most lerakni.

De van még számunkra más örvendetes meglepetése is főispánunknak.

Lapunknak pár héttel ezelőtt való számaiban tüzetesebben megemlékeztünk a szekszárdi főgimnázium lassu népesedéséről, sőt tanulóinak számának megfogyatkozásáról; a segítség ugyszólván egyedüli eszközét egy internatussal összekötött tápintézet felállításában jelöltük meg, amely a Szekszárd város által gimnáziumi célra évente fizetett 10000 koronának az állam részéről e célra való átengedésével minden nehézség nélkül volna megvalósítható.

A felvetett eszme szélesebb körben figyelmet keltett s nem kerülte el főispánunknak, ugy látszik, mindenre kiterjedő éber figyelmét sem. Mielőtt itt a közvélemény helyes ítélete a kérdésben csak véglegesen is kialakulhatott volna, ő megfontolva annak nagy horderejét, már a puhatoló lépéseket is megtette s már most jelezhetjük, hogy a szekszárdi főgimnázium mellett létesítendő internatus ügyét legilletékesebb helyen a legnagyobb szimpáthiával kísérik, a felmerült ideál praktikusnak s a kivitelre alkalmasnak és érdemesnek találják. Elvileg nincs akadály a Szekszárd által évente fizetett 10000 koronának ily, de csakis ily célra leendő átengedése iránt sem, a kivitel azonban késedelmet szenved a miatt, mert a jelzett 10000 koronányi összeg az 1907. évi állami költségvetésbe már fel nem vehető, illetve, abból már ki nem szakítható; 1908-ra azonban, ha addig az előkészületek annyira előre haladnak, semmi sem állja útját, hogy a szekszárdi állami főgimnáziummal kapcsolatos internatus alapköve letéssék.

Ime tehát most mirajtunk a sor! Lesz alkalmunk még annak idején számadatakkal s egyéb módon is

kimutatni, hogy főgimnáziumunk fejlődésére, fennállhatására, a tanítató szülékre s általában városunkra magára milyen óriási horderejű eme, más helyeken már oly áldásosan működő intézménynek meghonosítása. Ez alkalommal nem cselekszünk tehát egyebet, minthogy úgy a magunk, mint városunk minden polgára s a gyermekeikért aggódó vidéki szülék nevében is mély hálánknak adunk kifejezést főispánunknak önzetlen, igazán eléggé nem értékelhető jóindulatáért, kétségtelen sikert jelentő előzetes közbenjárásáért; felhívunk egyuttal mindenkit, hogy félretéve a személyi tekinteteket, apró gáncsolódást, szívvel és lélekkel csatlakozzék ahhoz a nagyobb szabású mozgalomhoz, a melyet a székszárdi főgimnázium mellett létesítendő internatus és tápintézet érdekében, ígéretéhez képest dr. Hirling Ádám, városunk érdemes polgármestere nemsokára szélesebb körben is meg fog indítani.

Elég sokáig volt holt ponton a kerék, most hogy a haladás s fejlődés gépezete ilyen hatalmas lökőerőtől ugylátszik, megindul — föl a cselekvésre! Várost polgárainak összetartása, egyetértése, közös munkája tehet csak nagygyá, hatalmassá; dolgozzunk tehát Székszárd város — jövőjéért!

Gazdasági életünk szervezete.

II.

Szervezet alatt mindig valami egészet értünk. Olyan egészet, melyet egymástól teljesen különböző részek alkotnak, úgy, hogy mindegyiknek a működése beillik az egésznek a működésébe. Az elemek működése együtt az egésznek, a szervezetnek a működése. A családok élete az államnak élete, a gépelemeknek együttműködése valamely gépnek a működése, a sejtek életműködése magának az életnek működése.

Micsoda elemekből épült fel most már a gazdasági élet szervezete?

Nyilvánvalóan azokból az elemekből, melyek a föld termőerőinek a kihasználását célozzák. Ezeket az elemeket részben az elméleti kutatások, részben a gyakorlati megfigyelések hozták létre.

A szénben felhalmozott energia-erőket csak elégetés útján tudjuk felhasználni, a vizet vagy fel kell forralnom, vagy magasabb nivóra emelnem, hogy benne helyzeti, vagy mozgási energiát halmozhassak fel. A sókban felhalmozott vegyi erőket, ha fel akarom szabadítani, fel kell oldanom. A rugót ki kell feszítenem, a kalapácsot magasra emelnem.

A földben leköttött vegyi erőket hogyan szabadulnak fel?

A növényvilág útján! Mely gyökérzete útján felszívja a földben levő különböző nemű és összetételű tápsókat, azokat levélzete segítségével a fény hatása alatt asszimilálja és sejteinek a felépítésére fordítja. Kétségtelen, hogy maga a növényvilág még nem elég arra, hogy vele a földben leköttött termő erőket napvilágra hozzuk, értékesítsük. Hiszen, ha egy magasabb szintről alábukó víz energiáját akarom értékesíteni, nem elég ahhoz, hogy csak az útjába állítsak egy víz-

erőgépet. A technika számos ilyen gépet hozott forgalomba, de, hogy melyiket alkalmazzuk, az mindig függ az esési magasságtól, meg a vízmennyiségtől. A szén sem tudom tökéletesen elégetni, ha nem gondoskodom kellő mennyiségű levegőnek a hozzávezetéséről; jól megépített tűzhelyre, egy megfelelő rostélyra van szükségem.

A földet előbb alkalmas helyzetbe kell hoznunk, hogy újabb erőket produkálhassunk. Nem elég, hogy a magot rendszertelenül elszórjuk, vagy elássuk; előbb szántunk, fogasolunk, boronálunk, vagy rigolirozunk. Ez a földmunka. Még ez sem elég! Szükségünk van még, hogy a jól végzett földmunkát után, a természeti erők munkakifejtéseit is igénybe vegyük. Csapadékokra és melegre van szükség a növényvilágnak.

A meteorologia, továbbá az agrikulturna chemia tehát épen olyan fontos tényezők a termő erők kihasználásában, mint maga a növény-élet.

Hogy s miként illeszkedtek be ezek a tudomány ágak a gazdasági élet szervezetebe, fejtegetéseink során látni fogjuk.

A növényvilág útján végbemenő átalakulás tisztára kémiai processzus, mely alatt a földben leköttött vegyi erők, más természetű és összetételű vegyi erőkkel alakulnak át. P. o. a búzában sikkerré, a fában szénré, cellulósává, enyvé, gyantává, némely fa rostjaiban festő anyagokká, a szőlőben cukorrá, a burgonyában, a rizsben, a tengeriben keményítővé, a virágokban mézzé, más növényekben olajjá, mint a repecében, a napraforgóban, a mákban, a lenben, a tök-magban.

De nemesak ilyen erőket választ ki ez a kémiai processus. A sejteknek egy része szilárdosági sejtekké alakul át. A kender, a len, a juta, eszpartó rostjaiban, a fákban szilárdosági sejtek, fizikai erők vannak felhalmozva. A mikor a kender rostjait szétszakítani, vagy a fa törzsét eltörni akarom, azt csak fizikai munkakifejtéssel tudom megtenni. A vitorla, a ruhaszövet ezen sejteknek összetétele.

Az említett számos termelési produktumok közül a gazdasági élet első korszakaiban bizony csak néhány volt ismeretes. Azok, melyek okvetlenül szükségesek voltak az emberiség életszükségleteinek a kielégítésére. A fa gyökérzetén és gyümölcsein táplálkozó emberiség gazdasági szervezete is bizony igen egyszerű volt. Mindaz, amit a föld önmagától meghozott, teljesen elegendő volt arra, hogy az emberiségnek igényeit kielégítse. A természet munkájában nem avatkozott bele az emberi ész, ha csak annyiban nem, hogy p. o. mikor a vad indián a jam gumóját élvezte, egyet eldugott a földbe is, hogy jövőre éhen ne haljon. Hosszu időszak mulott el, a mikor a gazdasági életben megjelent az első faeke. Mily óriási lépés volt ez az emberiség történetében, mi sem mutatja élesebben, hogy ezeknek a fackéknek típusát hordozza magán a modern kornak vas ekéje. A mit a föld meghozott, lassan-lassan nem lett elegendő az emberiség életszükségleteinek a kielégítésére. Mesterséges uton kellett az emberiségnek újabb termelvényekhez jutnia. Gabonát ültetett! A gabonát legelső sorban nyersen fogyasztotta, csak lassan jötték arra rá, hogy azt valami mechanikai munka árán fel is dolgozzák. Durva köhengerek között liszté őrölték s kenyeret sütöttek. Szórakozásaiban, ruházatában is igen egyszerű volt az emberiség a gazdasági élet első korszakaiban. A kender rostjait tölőben feldolgozta, rokkákon fonálta fonta és igen egyszerű szövőszékeken szövetté fonta. Az állati bőroket, mint ruhadarabokat kiszoritották a növényi rostokból készült szövetek, nem azért mintha emezek jobbak

lettek volna, de mert az emberiség ebbeli szükségleteit amazok kielégíteni már nem tudták. A fa nyersanyagát a legegyszerűbb eszközökkel munkálták ki és rótták össze butodarabokká.

Az emberiség elemi életszükségletei az idők folyamán megfinomodtak, megsokasodtak, a régiek mellé újak is léptek. Ugy, hogy ma már egész sorozatát látjuk a mindenféle fajta cikkeknek. Csak ne tekintünk mást, mint a papirost, a gondolatközlésnek ezen fontos eszközét, a mely lényegében nem áll egyébből, mint növényi rostokból, ma mennyi alakjában ismeretes! Ma külön ipari telepek foglalkoznak a csomagoló, külön az újság, külön az irodai, külön a finom író papirosokkal. Mily sokoldalú feldolgozáson megy keresztül ma a gabona! Hatalmas gyártelepeken a lehető legkülönbözőbb finomságu liszté őrölik, hogy az emberiségnek kényes igényeit kielégítse. Hány ipari telep foglalkozik ma élvezeti és luxus cikkek gyártásával, melyekről régebben az emberiség mitse tudott, s a gazdasági élet könnyen el volt nélküle! Ki gondolt volna régebben a faselyemre, a pezsgőre, a parkettára, a bársonyra, a melyekkel ma külön ipari telepeknek kell foglalkozniuk.

Folytatjuk.

Kirchner József.

Tolnavármegye alispánjai

1696—1906.

Közlő: Kovách Aladár.

Tolnavármegye főispánjainak névsora, a mint azt e lap 20. és 21-ik számában közöltem, a magyar királyság megalapításától kezdve a mai időkig meglehetősen folytonossággal volt egybeállítható. Másképp vagyunk azonban az alispánok névsorával. Ugyanis a mohácsi vész előtti időben rendszeres hivataloskodás nem volt; közgyűlési jegyzőkönyveket nem vezettek, de megyei levéltár sem volt. A mi fontosabb ügy előfordult, ezeket okirathoz foglalták és valamely hiteles helyen — leginkább káptalanoknál letéteményezték. Ezen okiratokban alispánok alig, vagy éppen nem szerepeltek. A török hódoltság idejében tudvalegőleg Magyarország legnagyobb részében szünetelt minden megyei igazgatás. A török hódoltság megszűnte után állottak ismét helyre az elpusztult vármegyék, megkezdődött a rendszeres hivataloskodás, a rendes közgyűlési jegyzőkönyvek vezetése és a vármegyék ugynevezett „levelestárai“ ekkor alakultak meg tulajdonképp.

Vármegyénk levéltárában is csak két-száz évre lehet visszamenni, a rendes közgyűlési jegyzőkönyvek pedig 1720-tól kezdődnek; ezen idő előtt 1696-ig visszamenőleg csupán gyér iratok vannak. Ezen iratokból és jegyzőkönyvekből állítottam össze az alábbi névsort.

I-ső alispánok:

- 1696—1703. Broderics András,
1703—1709. Gyurikovics Péter,
1709 okt. 16—1712. Broderics András,
1712—1713. Gyurikovics Péter (substitutus vicecomes),
1713—1720. Slovenics Mihály,
1720—1736. Királydaróczi Daróczy Ferencz,
1737—1753. Perczel József,
1754—1778. Jobaházi Döry Ádám,
1778—1786. Jeszenei Jeszenszky Sándor,
1786—1789. Kapuváry Károly,
1790—1804. Jeszenszky Sándor,
1804—1813. Szentkatolnai Cseh László,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosok receptre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.—korona

1813—1825. Csefalvay Ferencz,
1825—1826. Cseh Ignác (helyettes alispán.)

1827—1836. Csapó Dániel,
1836—1840. Magyar Kossa Sámuel,
1840—1845. Jobaházi Döry Gábor,
1845—1849. Magurai Augusz Antal,
1849— Bonyhádi Perczel Béla,
1861— Fördös István, majd Bartal György,

1862—1864. Bonyhádi Perczel Sándor,
1865—1872. Vizsolyi Gusztáv,
1872—1877. Jobaházi Döry Dénes,
1877—1887. Bonyhádi Perczel Dezső,
1887—1895. Simontsits Béla,
1895— mai napig Jobaházi Döry Pál.

II-od alispánok.

1712—1721. Gyurekovic Péter,
1721—1736. Petrovszky József, ezen időn tul 1806 ig a II-od alispánok nevei nem tűnnek ki a jegyzőkönyvekből.

1806—1813. Csefalvay Ferencz,
1813—1827. Döry Vincze,
1827—1830. Cseh Ignác,
1830—1836. Jeszenszky János,
1837—1840. Döry Gábor,
1840—1843. Forster Benedek,
1843—1845. Augusz Antal,
1845—1848. Döry Fridrik,
1849— Perczel Béla majd Fördös István,

1861— Baró Döry Lajos,
1862—1864. Domsits Lajos,
1865—1871. Simon Rudolf.

1872-ben a vármegyék ujjszerveztetésén, a törvénykezés különvált a közigazgatástól s így ezentúl már II-od alispánok nincsenek.

Ime itt van az első vezető tisztviselők névsora a törökuralom megszűnte után teljesen ujjszületett vármegyénk kétszáz éves múltjából. Ez a diszes névsor nem kisebb fényvel ragyog reánk, mint a főispánoké. Vezér alakok, kik a vármegye kétszáz éves történelmét tervezték és előharcosok, kik e terveket személyes küzdelmükkel is végrehajtották. méltók arra, hogy nevük és emlékeztük koronként feljuttassék.

A községi jegyzők gyűlése.

A tolnavármegyei községi és körjegyzők együletének szeptember 25-én tartott közgyűléséről közöltünk ugyan már értesítést, de azért, hogy a gyűlésen jelen nem volt tagok s a nagyközönség, melynek érdekeivel a jegyzők működése a legközvetlenebb kapcsolatban van, az egylet határozatairól a legrészletesebb értesítést szerzhessék, a gyűlésről felvett s rendelkezésünkre bocsájtott jegyzőkönyvet teljes egészében közöljük.

Jegyzőkönyv. Felvétel a tolnavármegyei községi és körjegyzők együletének Szekszárdon 1906. évi szeptember hó 25-én tartott évi rendes közgyűléséről.

Jelen voltak: *Purth* Adolf bátaí jegyző; egyleti alelnök; *Klímes* Antal högyészi jegyző, egyleti I. jegyző; *Virányi* Károly síóagárdi jegyző, egyleti II. jegyző, *Hesz* Pál tamási jegyző, egyleti pénztárnok; *Janosits* Károly, Szekszárd r. t. város főjegyzője; *Dúzs* Dániel öcsényi, *Kiss* Pál gyulaji, *Erdős* Gábor bátaszéki, *Illés* Gyula döbrökői, *Niefergall* Nándor dunaföldvári, *Helfenbein* Dániel bátaapáti, *Kardos* István alsónána, *Pápay* István műzsi és *Halmi* Tivadar medinai jegyzők, továbbá *Huszár* Pál öcsényi II., *Várkonyi* István gindliesaládi II., *Gazdag* Dezső dunaföldvári II., *Huber* Ferencz dunaföldvári III. és *Zabján* József gyulaji II-od jegyzők és

Horváth Ignác szekszárdi tanító és hirlapíró, mint vendég.

Kerbolt István egyleti elnök, elnöki tiszteről lemondván, az alapszabályok értelmében *Purth* Adolf egyleti alelnök nyitja meg a közgyűlést. Üdvözlí a megjelenteket és az egylet tagjait egyetértésre, összetartásra, kitartásra és az önbizalom ápolására buzdítja, mert abban a küzdelemben, a mely a községi és körjegyzők jogainak kivívásáért folyik s a melyben a jegyzők teljesen magukra vannak hagyva, csak abban az esetben győzhetnek és a siker csak akkor lesz tartós, ha a jegyzők jogait a maguk erejével vívják ki.

A jegyzőkönyv vezetésére *Virányi* Károly egyleti II. jegyzőt, annak hitelesítésére pedig *Janosits* Károly és *Helfenbein* Dániel egyleti tagokat kéri fel.

1. Napirend előtt az elnök fájdalommal jelenti *Glöckner* Keresztély nyugalmazott felsőnáni jegyzőnek, a ki 45 éven át szolgálta becsülettel és nagy ügybuzgósággal községét és a közigazgatást, folyó hó 22-én 88 éves korában történt elhunytát és indítványozza, hogy a közgyűlés e fölötti részvételének és fájdalmának adjon jegyzőkönyvi kifejezést.

Határozat: A közgyűlés *Glöckner* Keresztély nyugalmazott felsőnáni jegyzőnek folyó hó 22-én történt elhunytá feletti igaz részvétét és fájdalmát jegyzőkönyvileg megörökíti.

Következik a tárgysorozat.

2. Elnöki jelentés:

Tisztelt Közgyűlés!

Az elnöki jelentés a közgyűlési tárgysorozatnak lényeges része szokott lenni, mert abban összegezi az elnök az egylet életműködéséről gyűjtött megfigyeléseit és abból levont tanulságait, abban fejtegeti a köztünk és a nagy társadalom többi erőtenyezői között fenálló viszonyt és összefüggést, abban jelzi az egylet életútjának további irányát.

Az ilyen gondolatmenetben és szellemben tartott elnöki jelentés, mely felöleli mindazt, a mi az egyletet érdekli, joggal számíthat a legnagyobb figyelemre, mert hatásában nemcsak vonzó, hanem tanulságos és oktató is.

Csekélységem egyéni és tárgyi okokból a közgyűlés igényét az imént jelzett módon nem tudom kielégíteni és így elesik a tisztelt közgyűlés attól az élvezettől, melyet egy ügyesen összeállított, tanulságos elnöki jelentés nyújtani szokott.

Ezért jelentésem nem egyéb, mint az elnök helyettesítésének ideje alatt történt dolgoknak és az ezekkel összefüggő ténykörülményeknek száraz felsorolása:

1. *Kerbolt* István, ki közel 2 évtized óta elnöke egyletünknek, f. hó 9-én kelt és hozzám intézett levelében elnöki tisztségéről lemondott. Lemondásának okául felhozta megrongált egészségét és a múlt évi közgyűlésen történeteket. A tárgysorozat következő pontja alatt lesz helye a kérdés kimerítő tárgyalásának.

2. *Gróf Apponyi* Géza főispán ur ő méltóságának f. évi május hó 14-én tartott székfoglalása alkalmával csekélységem vezetése alatt a tolnavármegyei községi és körjegyzők egylete is tisztelt, mely tisztelgésünk ő méltósága szívesen fogadván, kilátásba helyezte, hogy munkakörünket és helyzetünket különös figyelmére fogja méltatni.

3. *Néhai Tóth* Andor árvái részére rendezett adománygyűjtés: 146 kor. 30 fillért eredményezett, mely összeg *Illés* Gyula döbrökői jegyző által — mint kihez az adományok küldettek — özv. *Tóth* Andornának megküldetett, mit utóbb nevezett az

egylet elnökéhez intézett köszönőlevelében elismer és nyugtat.

Illés Gyula az adományokról szabályszerűen számadást vezetett, ezt a számadást átvizsgáltam és teljesen rendben és helyesnek találtam, ennél fogva ajánlom és javaslom, hogy részére a felmentvény megadassék.

4. Az egylet elnökének azon kérése, hogy a felszabadult vármegyei alapok és pótdók a községi jegyzői nyugdíjalap gyarapítására fordíttassanak, alispán urnak 9871/905. számú véghatározatával elutasított, mert a magy. kir. belügyminiszter 7223 II/9. 1905. számú rendeletével a 27444 kor. tartalékalap évi hozzájárulását nem engedélyezte, illetőleg annak felhasználását tiltotta, így tehát mi sem áll a törvényhatóságnak rendelkezésére, hogy abból akár saját szükségletét fedezze, akár pedig ily nemes célra adományozzon, mint a jegyzői nyugdíjalap támogatása.

Habár a felszabadult vármegyei alapokból a községi jegyzői nyugdíjalap nem is részesülhetett támogatásban, a vármegye egyébként igen méltányosan gondoskodott nyugdíjalapunkról, mit hálás köszönettel tartozunk elismerni.

Ezzel kapcsolatban, mint feljegyzésre érdemes dolgot meg kell említenem, hogy a vármegyei egylet vezetősége nevében *Klímes* Antal egyleti I. jegyző által előkészített és a járási egyletek által is letárgyalt nyugdíjszabálytervezetet a nyugdíjra felügyelő választmány 2 teljes napig tartott ülésén a legkisebb részletekig menő pontossággal letárgyalta és a tervezet csekély változtatással a törvényhatósági bizottságnak elfogadásra ajánlotta.

Hálás köszönettel tartozunk a vármegyét képviselő nyugdíj felügyelő-választmányi tagoknak és a vármegye intéző köreinek a községi és körjegyzők ezen fontos ügye iránt tanúsított igen meleg érdeklődésükért és az egyes pontok megállapításánál követett humánus, igazságos és méltányos eljárásukért.

A törvényhatósági bizottság által a múlt év november havában alkotott szabályrendelet ezen év február havában felterjesztett a belügyminiszteriumhoz, a honnét, miután a számvevőség és állampénztár a pénzügyminiszter hatásköre alatt állanak, márczius hó 2-án áttétetett a pénzügyminiszteriumhoz, a honnét csak augusztus hó 12-én érkezett vissza a belügyminiszteriumba, a hol, ha a nyugdíjfelügyelő választmány hatáskörének kérdése tisztázva lesz, a szabályrendelet mihamarább jóváhagyást fog nyerni.

5. A nyugdíjszabályzat megalkotása körül a tek. vármegye részéről tapasztalt atyai gondoskodással feltűnő ellentétben állott a magánmunkálati irásdíjak szabályozásáról szóló szabályrendeletnek első kiadása, melyben a több, mint 30 év óta élvezett irásdíjaknak több tétele, most midőn az élet szükségleteinek száma nagyobb-nagyobb terhet róva a községi és körjegyzőkre is, napról-napra fokozatosan emelkedik, jelentékeny mértékben leszállított.

Az egylet elnöke ezen mostoha bánásmód által indítva, kérvényt adott be a községi és körjegyzők által végezhető magánmunkálatokról szóló díjszabás ezen pontjainak módosítása iránt, melyeket ránk nézve sérelmeseknek találtunk.

Ezen kérvényhez hozzacsatoltatott egy összehasonlító táblázat, melyben Baranya, Somogy, Veszprém, Fejér, Pest és Nógrád-megye díjszabása volt felsorolva, összehasonlítva a mienkkel együtt. Ezen benyújtott kérvény és összehasonlítás még egy külön kérelemmel kiegészítve, megküldetett a köz-

Megérkeztek

FEKETE HUGÓ rövidáru-,

az iskolatáskák s 15 krajczártól kezdve kaphatók. Nagy raktár gyermek-harisnyákban és kötényekben

9—52

disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

igazgatási szakosztály minden egyes tagjának is, kiket most már ügyünk igazságos voltáról annyira meggyőzni sikerült, hogy az általunk kért tételeket az 1873. év óta érvényben volt összegben megállapította, és ezen fölül egyes kisebb aránytalan díjtételt saját kezdeményezésére is rendezett.

6. Jelentem, hogy az egyletnek ez időszert 95 rendes és 9 tisztelettagja van.

7. Jelentem, hogy az egylet 1905. évi számadása 691 kor. 67 fillér bevétel, 502 kor. 27 fillér kiadással, 189 kor. 40 fillér maradvány és 3 drb 33 kor. értékű császári arany készlettel, 1545 kor. 21 fillér kövelelésbeli és 1442 kor. 18 fillér tartozásbeli hátralékkal zárul, végül:

8. hogy az egyletbe új tagokul felvették ifj. Lágler Sándor nagyszokolyi II. és Várkonyi Imre gyónki főjegyző.

Kérem jelentésem tudomásul vételét. Puri Adolf, egyleti alelnök.

Határozat: A közgyűlés az elnöki jelentést egész terjedelmében tudomásul veszi s ezzel kapcsolatban a jelentés 3-ik pontjára vonatkozólag Illés Gyula részére a felmentvényt megadja. Minthogy azonban a gyűjtés esekely eredményével járt s azzal néhai Tóth Andor árváin segítve nincsen, azok részére a folyó évben is karácsony táján új gyűjtést rendeztet, a mivel ismét Illés Gyulát bizza meg.

A 4. és 5. pontra nézve, úgy az új jegyzői nyugdíjszabályrendelet, mint a magánmunkálatokra vonatkozó díjszabás módosításánál oly sok jóakaratot tanúsító összes közreműködőknek, nemkülönben az ügyek előadója: Simontsits Elemér vármegyei főjegyző urnak a községi és körjegyzők ügye iránti meleg érdeklődése és jóindulatu tevékenységéért elismerését és hálás köszönetét jegyzőkönyvileg megörökített.

A jelentés 8. pontjára nézve kimondja, hogy az új tagokul felvett ifj. Lágler Sándor és Várkonyi Imre tagsága 1906. év január hó 1-től számít.

Folytatójuk.

A tanító és a földműves — télen.

Irta: Tanító Gazda.

Mikor a gazda már mindent betakarított és a tél hóbundájával betakarja a szántóföldeket és réteket, akkor nagyon kevés dolga van már neki. Akkor élvezi ő — nagy vakációját. Nappal még csak úgy ahogy akad egy kis dolga, mert mikor jószágát ellátta és a háziiparhoz ért, akkor ezt is, azt is csinálhatja. Pl. gereblyéket készít, kosarat fon, ásó-, kapa- és villanyeleket farag, vagy más egyéb kisebb dolgokat faragcsál; seprűket köthet, szalmagyékényeket, szakasztót és szalmakosarakat fon — szóval: hasznosan töltheti azért az időt olyan dolgokkal, a melyek nem fárasztók, de azért hasznos hajtának, mert pénzértéket képviselnek, értékesítheti is és amellet, hogy hasznosan foglalkozott nem is unatkozott. Az egész pedig játékszerű foglalkozás.

Azért jó volna, ha a megyei gazdasági egyesület a megyének löbb helyén ilyen háziipar tanfolyamokat rendezne, mi által óriási anyagi és erkölcsi haszonhoz juttatná szegény népünket. A költség ez által pedig sokszorososan visszatérülne.

Nappal tehát csak megjárna, de mit csináljon a szegény ember, mikor beesteledik és a hosszú téli esték beköszöntenek?

Az olvasáshoz nem szokott és azért sem jó könyvet, sem jó újságot nem tart.

Mivel töltse hát idejét? Egészen tétlenül bámuljon egész este a levegőbe?

Nem lehet ezt megengedni, mert „a tétlenség minden rossznak a szülőanyja.”

Ki segítsen hát rajta?

Ki más, mint a tanító?

Hát mindig és mindenben a tanító? De mikor fizetésről van szó, akkor másnak juttatják?

Csak türelem, kedves kartárs! Hisz azt úgy sem lehet pénzzel megfizetni, a mit a néppel jót teszünk. Igaz, hogy újabb teher volna ez, de ezen terhet megédesíti az a tudat, hogy hazánkért és embertársainkért fáradozunk. Ilyenkor pedig, ha hazánkról és embertársainkról van szó, nem szoktuk kérdezni: mi fizetés jár érte? Nem, hanem örömmel és szeretettel fogunk a munkához, mit Magyarország fenségesen gondolkodó tanítói kara számtalan esetben mutatott meg és a mely körülmény tette csak lehetővé azt, hogy Magyarország az utolsó 2—3 évtized alatt ugyanannyi századot ugrott át a művelődést illetőleg. Minden kulturpolitikai és közgazdasági ág, mely hazánkban győzelemre jutott, tulajdonképen nem más, mint ez imádott haza fenségesen gondolkodó tanítói karának győzelme.

Tehát az a szegény tanító mentse meg azt a földműves embertársait a zülléstől és foglalkoztassa őket, szórakoztassa őket hasznosan.

De hát hogyan?

Alakítson a tanító olvasóegyletet a hol még nincsen.

Igaz, hogy könnyebben van ez mondva, mint alakítva. De azért kintartás mellett megy ez is. Tapasztalatból beszéllek.

Ha azonban ez is megvan, akkor a tagok helyes szórakozásáról kell gondoskodnunk, mert különben olvasóegylet helyett kártyaegylet lesz belőle.

Mivel szórakoztassa a tanító őket?

Tartson felolvasást vagy szabad előadást, de ne a föld forgásáról, vagy vonzóerejéről, vagy a testek esésének törvényeiről, hanem a történelemből, hazánk lakóiról, földjéről, az alkotmánytánból, községi előjáróról stb. De legjobban érdeklődik a nép saját szakmája a szőlőtermelés, a földművelés és állattenyésztés iránt. Ezt hallgatja legszívesebben és erről beszél akár egész télen át nap-nap után, illetve akár minden este, anélkül, hogy anyagából kifogyna, vagy azt megunná, a mi egészen természetes is. Hiszen ez a foglalkozása. E körül forog léte vagy nem léte. Ehez hozzászóllhat, mert saját tapasztalatai vannak. Tárgya pedig oly gazdag és, oly változatos, hogy azt száz és százféleképen lehet variálni. Célja pedig az, hogy ne csak szórakozzék, hanem szórakozva tanuljon olyasmit, mi neki busás kamatot hoz. Mert ha eleinte nem is hisz, vagy legalább is gyanakodólag fogadja az általunk hirdetett gazdasági dolgokat, azért egyik-másik titokban még is megpróbálja és ha látja, hogy tényleg jó és bevállik, akkor 1—2 év múlva az egész község teszi.

Tapasztalatból mondom ismét ezeket, mert azelőtt bizony nem fogasolták meg tavasszal a luczernát vagy a ritka gabonatermésüket, bezzeg most mindenik teszi, pedig mikor előadtam nekik, nagyon tamáskodtak benne.

Azután az a fő, hogy felolvasás közben rendezzünk egy kis vitát. Hiszen ráérünk! Engedjük egyikét-másikat hozzászólni a tárgyhöz. Ez majd egy harmadiknak a hozzászólását fogja provokálni. És ha így meg van törve a jég, akkor általános érdeklődés fog mutatkozni.

Ha azonban látjuk, hogy nagyon széles mederben kezdene indulni a disputa,

akkor szakítsuk azt félbe és folytassuk előadásunkat tovább.

A fő a helyes vezetés! Erre nagyon vigyázzunk! Sohase hagyjuk a vitát elmégesedni és a személyeskedés terére átesapni, mert a szegény egyszerű földműves ember nem igen tud tárgyilagosan vitatkozni, hanem hamar átesap a személyeskedés terére. Azért vagyunk mi ott, hogy azt megakadályozzuk és a rendes mederbe tereljük ismét a tárgyat.

A következő számokban szolgálok egy pár felolvasási mintával is. Mindenki saját ízlése és belátása szerint formálhatja azokat, a mint akarja. Ezen minták után — a melyeknek tárgya csakis a mezőgazdaság teréről vétegett — készíthet kiki, milyen tárgyat akar. Teszem: A részletes növénytermelésről, állattenyésztésről stb. stb.

Ha jönnek látják a tisztelt kartársak, működési helyükön ilyen előadásokat tartani, nem fognak ugyan fizetésemelést kapni, de még látszólagos hálát sem. Hanem jót tesznek a szegény néppel, az bizonyos. És ez a fő!

Föl tehát munkára! Tegyük jót a néppel! Ez a földadatunk!

VÁRMEGYE.

A közigazgatási bizottság ülése.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését gróf Apponyi Géza főispán elnöklésével f. hó 10 én tartotta meg. Jelenvoltak: Simontsits Elemér vm. főjegyző, Kurcz Vilmos arvaszéki elnök, Fink Kálmán kir. tan., pénzügyigazgató, Tihanyi Domokos kir. tan., tanfelügyelő, Alacs Zoltán kir. főmérnök, Sigora Lajos tvh. állatorvos, Kovács Seb. Endre, Török Béla, Sass László, Boda Vilmos és Bernrieder József.

Sass László mezőgazdasági előadó jelentése szerint a szeptember havában folyamatban levő gazdasági munkák végzését rendkívül akadályozta az abnormis időjárás. Az őszi vetési munkák csakis a hó utolsó hetében voltak megkezdhetők. A burgonya termés jónak mondható, a beérkezett adatok alapján kat. holdanként 65 métermázsát adott. Tengeri termés átlagban véve jó, kat. holdanként 12-5 métermázsra várható.

A cukorrépa termés jó közepes, kiszedését az esőzés hátráltatta. A rét sarjuterme az augusztusi szárazság következtében csak közepes és gyenge, minőségre azonban kifogástalan.

A szőlő az esős időjárás folytán erősen rothadt, daczára, hogy még tökéletes érett nem volt. Ennek következtében a szedés szeptember hó második felében megkezdendő volt s így az eredmény minőségileg gyengébb lett; mennyiségileg — kivéve a szekszárdi hegyet — középtermést adott. A szüretelt bor vevőre talál, a kereslet elég jó, a finomabb fajok 28—34 koronáért, a gyenge lapi borok 16—20 koronáért értékesíthetők hektóliterenkint.

Högyészen a szeptember 9-én tartott lódíjazásra felhajtott lovak közül a csikók váltak ki, a felhajtás mennyiségre kielégítő volt.

Munkás viszonyaink kielégítőek, bár most az összetorlódtott gazdasági munkák folytán munkahiány volt. Az amerikai kivándorlás még mindég tart, különösen a németajku községekből. A visszatértek az itteni munkabér viszonyokkal elégedetlenek s zítják munkástársaik között az elégedetlenséget.

Sigora Lajos tvh. állatorvos jelentése szerint az állategészségügy a lefolyt hónap-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

ban javulást mutatott. A ragadós száj- és körömfájás megszűnt, s a sertésvész is számbavehető módon kevesbedett. A lépfene valószínűleg a tartós esőzés folytán ismét nagyobb elterjedést vett. Minthogy a törvényalépfenek járványos uralgása esetére igen súlyos forgalmi korlátozásokat — teljes határozattal — ir elő, a vármegye alispánja tekintettel a veszélyeztetett nagy gazdasági érdekekre, ezek enyhítése iránt sürgős előterjesztést tett a m. kir. földművelésügyi miniszterhez, ki méltányolva a felhozott indokokat, megengedte, hogy a községbeli lovak mezei munkák végzése céljából a határból kihajthatók legyenek és hogy idegen lovakkal, arra kijelölt utakon a községen át közlekedni lehessen.

Alacs Zoltán kir. főmérnök jelentése szerint az állami és kiépített tvh. közutak állapota szeptember havában a folytonos és állandó esőzések dacára kielégítő volt, csak egyes szakaszok borítottak el kisebb mérvben iszappal, amelyek azonban csakhamar eltávolítottak.

A kiépítetlen földesutak azonban alig voltak járhatók. A bátaszéki átkelési szakasz kisköbörkolattal ellátására az árlejtést kiirták, de a munka valószínűleg csak tavasszal lesz megkezdhető.

Az állami közutakon az előirt hengereles munka a hó végével megkezdődött, kisebb javítási munkák folyamatban vannak.

Fink Kálmán pénzügyigazgató jelentése szerint szeptember havában különböző adónemekből befolyt 432.315 korona 54 fillér, mely bevétel összehasonlítva a múlt év hason időszakában befolyt 125.567 kor. 46 fillérral kedvezőbb 306.748 kor. 08 fillérral.

A szekszárdi m. kir. adóhivatalnál **Lindtner Ármin** adótárnok és **Vinkovits Vince** ellenőr által elkövetett sikkasztás következtében a vizsgálat eddig számszerű összegekben hiányt nem állapított meg, kivéve a fűtési átalánynál 761 kor. 39 fillért és a megye által portó költségek fedezésére kiutalt összegből 75 kor. 68 fillér készpénzt.

Nagyon valószínű, hogy a bevallott összegnél nagyobb összeg sikkasztatott el, azonban a végösszeg csakis a pénzügyminiszteriumtól érkezendő zárszámadások és egyéb számadások összehasonlítása után lesz megállapítható.

Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi október hó 17-én d. e. 10 órakor a vármegyei székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: A m. kir. miniszterelnök ur leírata a II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozatala alkalmából rendezendő országos ünnepeken való részvétel tárgyában.

Állandó választmányi ülés. Tolnavármegye állandó választmánya okt. 17-én d. e. 9 órakor a közigazgatási bizottság üléstermében tart ülést.

VÁROSI ÉLET.

Városi közgyűlés. Szekszárd r. t. város képviselőtestülete folyó hó 8-án d. u. 2 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő határozatokat hozták. 1. Az ülés jegyzőkönyvének bitelesítésére **Wilhelm Ede** és **Stockinger János** tagokat küldték ki. 2. **Almássy Károly** és társai kérvénye alapján dr. **Leopold Kornél** indítványára a csendőrségi szolgálat melőbbi életbeléptetésének sürgetésére **Molnár Lajos** rendőrkapitányt kiküldték. 3. A gyámpénztár időközönkénti megvizsgálásához **Bodnár István** és **Schneider János** képviselőtestületi tagokat küldték ki. 4. A báró **August** árvaház felügyelő bizottságát újra megalakították s beválasztották: dr. **Haidekker Bélát**, dr. **Steiner Lajost**, dr. **Dragits Imrét**, **Szondy Istvánt**, dr. **Fent Ferenczet** (új) és **Nagy Györgyöt** (új). A felügyelőbizottság elnöke **Wosinsky Mór** apátplebános, hivatalból tagjai: dr. **Hirling Ádám** polgármester, **Janosits Károly** főjegyző és dr. **Komáromy Gyula** tisztiorvos. 5. A báró **August** árvaházban üres

helyekre a felügyelőbizottság javaslata alapján felvették **Schiszler Karolin** és **Mária** és **Tóth János** teljesen árva gyermekeket. 6. A szekszárd—lengyeli volt törvényhatósági közutnak a város határába eső 1-80 km. hosszú szakaszát a községi közdülő közutak hálózatába felvették. 7., 8. és 9. A **Kunczer János** és társai és **Haizler József** ingatlan eladása iránti kérvénye, úgy az újvárosi menedékház részére való telekvásárlás ügyében a képviselők nem jelentek meg határozatképes számban, miért e tárgyban november 10-re tűztek ki közgyűlést. 10. A csendőrség eltiltása tárgyában a belügyminiszter rendelete folytán újra készített szabályrendeletet megállapították. 11. A választás alá nem eső képviselők névjegyzékének kiigazítására hivatott küldöttséget **Fejős Károly**, **Török Béla** és dr. **Albersz Rezső** tagokból megalakították. 12. A főispán tudatja, hogy a posta- és távirtda hivatal elhelyezése tárgyában teendő végleges nyilatkoz megételére kért halasztást a miniszter megadta; tudomásul vették. 13. A volt állami alsó szőlőtelep helyén létesítendő földműves iskola felállítása tárgyában megbízták a polgármestert, hogy az iskola létesítése ügyében az előmunkálatokat tegye meg s annak idején az iskola felállítása iránt tegyen előterjesztést. 14. A „Szekszárd Szálló“ nagytermében elhelyezendő két minimax tűzoltókészülék megvételét elhatározták. Ennél a tárgynál dr. **Leopold Kornél** a tűzipénztár javára szedhető átíratási járulékok szedésének kérelmezését ajánlja. A polgármester válaszában, hogy ez ügyben a képviselőtestület már megfelelően intézkedett, a felszólaló és a képviselőtestület tudomásul vették. 15. Özv. **Schancenbauer Lajosné** és gyermekei, **Rajzinger Gyula**, **Landauer Jenő** illetőségét megtagadták; kisk. **László József** és **Delé Mária** illetőségét elismerték, **Molnár Lajos** illetősége ügyében kimondták, hogy innét történt elköltözése előtt Szekszárdon eredeti illetőséggel bírt. 16. **Hellebrandt Ferencz**nek 49-58 kor. **Háry Edének** 16 kor., **Strasser Bélának** 72 kor. fogy. adóját leírták, **Podvinecz Lipót** egyezségét 1906 év végén megszüntették.

HIREK.

Személyi hírek. **Apponyi Géza** gróf főispán kedden este Szekszárdra érkezett, 10 en elnököl a közigazgatási bizottság ülésén s esütörtökön hazautazott.

Döry Pál alispán Bonyhádra utazott, ahol az újonczállításán elnököl.

Eskületétel. Dr. **Fent Ferencz** Szekszárd újvárosi plebános, szentszéki ülnök f. hó 10-én Pécsre utazott, hogy a szentszék ülésén a szentszéki ülnöki esküt letegye.

Bizottsági ülés. A báró **August** árvaház felügyelő-bizottsága mult szombaton **Wosinsky Mór** apát-plebános elnöklele alatt ülést tartott, melyen a bizottság az árvaházban üresedésben levő helyek betöltése iránt határozott.

A szekszárdi kir. ügyészség vezetésének átvétele. A mily örömmel hallottuk, hogy **Krcsmarik Pál** kir. ügyész helyettese hó 9-én ismét átvette hivatalát, melyet távolléte alatt **Beke Ferencz** kir. alügyész olyan lelkiismeretes pontossággal vezetett, ép oly sajnálattal értesülünk, hogy a betegeskedő ügyész hettes ismét kénytelen volt hivatalát átadni **Beke Ferencz** kir. alügyésznek, mert a hivatalos működés most még nem jó hatással volt egészségére.

Gyászmise. A szekszárdi belvárosi r. k. templomban II-ik Rákóczi Ferencz és bujdosó társai lelkiüdvéért október 29 én d. e. 9 órakor nagy gyászmisét tartanak.

Széchenyi Ferencz grófné temetése. Somogy Tarnóczon vasárnap délben ment végbe **Széchenyi Ferencz grófné**, szül. **Erdődy Francziska** grófné temetése. A beszentelés a kastély kápolnájában történt, a hol a halottat ravatalra helyezték. A beszentelést **Széchenyi Miklós** gróf győri püspök

végezte **Magenheim József** pécsi apát és **Remer Gyula** szuloki esperes plebános, a baresi és csokonyai plebánosok és házi káplánok segédkezése mellett. A temetésen, eltekintve a csaknem teljes számban egybegyűlt **Széchenyi** és **Erdődy** grófi családoktól, **Somogy** és **Tolna** vármegye, de még a távolabbi vidékről jött arisztokraták is nagy számban vettek részt. Vármegyénkből ott volt **Apponyi Géza** gróf Tolnavármegye főispánja is.

A karánsebesi király szobor. A karánsebesi király szobor leleplezésén, mint a főrendiház alelnöke részt vett **Széchenyi Sándor** gróf v. b. t. t. főrendiházi alelnök, vármegyénk volt főispánja is s a főrendiház koszorúját, a „hódolatul teljes hűség és ragaszkodás jeléül“ ő tette le a szobor talapzatára. Ez alkalommal gróf **Széchenyi** ott volt a város polgármestere által a **József** kir. herceg tiszteletére rendezett szűkebbkörű ebéd is.

Ezüst lakodalom. **Tóth Károly** műszaki tanácsos, a Dunavédgát társulat főmérnöke, ki lapunk tartalmasságát már oly sok általános érdeklődést keltő czikkkel emelte, e hó 12-én ülte meg nejevel szül. **Schwarzkopf** Hermina urnővel házasságának 25 éves jubileumát. Öszinte örömmel üdvözljük a jubilálókat s Isten minden elképzelhető áldását kívánjuk a közbecsülésben élő derék házaspárnak.

Kitüntetett tisztviselők Szép és méltán megérdemelt kitüntetésben részesítette a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök **Nagy László** számellenőrt és **Vörösmarthy József** járási számvevőt. **Mathes József** főszámtanácsos hivatalvizsgálata alapján tett jelentésére ugyanis kiváló szorgalmuk és eredményes működésükért elismerését fejezte ki.

Bezerédj István életrajza. A Magyar Tudományos Akadémia által a **Bezerédj** István élete és jellemrajzára hirdetett pályázat szeptember hó 30 án járt le, összesen 4 pályamunka érkezett be. A kétezer koronás pályadíj tehát eléggé csalogatta történetíróinkat, adja az ég, hogy az eredmény is ilyen legyen. Jelezhetjük azonban már jó előre, hogy még az esetleg pályadíjat nyerő munka sem lehet **Bezerédj István** kimerítő élete és jellemrajza, mert ezt megírni Tolnavármegye levéltárának alapos felkutatása nélkül alig lehetséges. Erre pedig tudunkkal egyik pályázó sem szakított időt és fáradságot.

A pécsi püspök és a magyarszó. A pécsi hazafias főpásztor utjáról örvendentes híreket kapunk. A derék főpap hiveinek nem csak lelki szükségleteire gondol, de nagy anyagi áldozattal mindenütt segíteni kíván az egyházak anyagi gondján, a szegényebb nép nyomorán is s emellett nem felejt el, hogy magyar főpap. Így bérmálási körútjában minden idegenajku község tanítóinak szigoruan meghagyja, hogy a legnagyobb erővel lássanak hozzá a magyarosításhoz, az iskolában tisztán magyarul tanítsanak és a népnél is terjesszék a magyar nyelvet. E szép buzdításhoz a főpapot kísérő **Hanny praelátus**, kanonok is hozzájárul, mert ő is mindenhol a magyarosításra serkenti a tanítókat.

Teaestélyek. Az „Egyesült szekszárd—tolnamegyei nőegylet“ és a „Szekszárdi róm. kath. ovodaegylet“ szokásos évi teaestélyek sorozatát f. évi október hó 24-én és november 7., 21 és 28-án tartja meg, szavalat, ének, hangverseny, zene, színelőadás és tombolával összekötve, a helybeli róm. kath. olvasókör termében. Belépődíj 1 korona személyenkint. A f. hó 24-én tartandó teaestély tombolával lesz egybekötve; miért is a nőegyleti elnökség felkéri a n. érd. közönséget, a kik szivesek lesznek ajándéktárgyakat adományozni, hogy a jótékony célra szánt tárgyakat legkésőbb október hó 22-ig az elnökséghez küldeni méltóztassanak.

Eihunyt 48 as főhadnagy. Egy derék, köztisztvisletben állott öreg ur hunyta le e hó 8-án fáradt szemét. **Hollós Alajos** szekszárdi ügyvéd, a Dunavédgát társulat volt titkára halt meg; vele ki 48 ban honvéd főhadnagy volt, ismét ritkult a derék sza-

badságharcosok egyre gyérülő sora. Hollós Alajos 22 éves jogász korában csapott fel a szabadságharcosok katonái közé. Ott volt Perczel Mór legelső katonái között ő is, harcolt Szenttamásnál, Moóránál és még számos ütközetben s nemsokára főhadnagy lett. Részt vett Bndavár ostrománál is, de később a mikor a komáromi felmentő hadsereget az ácsi csata alkalmával bekerítették, megsebesült s fogságba jutott. Mikor felépült Győrbe, majd Terézienstadtba internálták, be is sorozták. Az osztrák armádiában is felvitte szakaszvezetőségig, de szülei közbenjárására tetemes váltságdíj árán kiszabadult s haza jött. Az abszolút korszak alatt ügyvédi oklevelet szerzett s 1876-ig ügyvédkedett, a mikor a szekszárdi Dunavédegtársulat ügyvédjévé, illetve titkárává választotta. A szerény férfiú zajtalanul, de általános megelégedésre itt működött egész a legutolsó évéig, nagy szorgalommal s ritka becsületességgel felelve meg hivatalának. A múlt évben azonban, mint megfáradt ember nyugalomba kíváncsított s a társulat saját kérelmére végkéig elment. Az elhunyt két fia maradt: *Hollós László* tanár, ki a gombászi tudomány terén európai szaktekintély és *Hollós Béla* soproni főgimnáziumi tanár, ki az esetet is künön kezeli. A derék férfiú temetése e hó 9-én délután volt általános részvét között. Az öreg honvédek is zászlósan kísérték ki utolsó útjára.

— **Uj csikó-telep.** Az *Eszterházy* Miklós herceg tulajdonát képező dalmánd-sütyényi bérletlen nagyszabású katonai csikótelep létesül. Így kényelmes tiszt lakot, istállókat és gazdasági épületeket emelnek fél millió koronát meghaladó költséggel.

— **Október 6-ika Tolnában.** A tolnai iparos olvasó egyesület az idén is leróta kegyeletét a vértanuk emlékére. Tagjai vasárnap délelőtt testületileg vonultak templomba. Délután pedig az egyesület helyiségében *Fekete* Ágoston prépost plébános méltatta szép szavakban a nap jelentőségét.

— **Ellopott index.** *Urbanics Kálmán* csanádmegeyi közigazgatási gyakornok, *Kövesy Ödön* szekszárdi kir. törvényszéki bíró fiát furesa helyzetbe hozta egy ügyes szélhámos. Ugyanis indexét, a melyet még június hóban benyújtott Csanádmegeye alispánjához, igen ügyesen elemelte s azzal az állítólagos *Urbanics Kálmán*, makói születésű huszonkét éves joghallgató, az egri ügyvédi kamara elnökségénél *Urbanics Kálmán* névre szóló index fölmutatása mellett könyöradományok gyűjtésére igazolványt kért, és kapott; majd pedig *Kanitz Gyula* dr. egri ügyvédhez segédül szegődött, őt, *Wertheim* szekrényét fölnyitván, meglapta. Most aztán a valódi *Urbanics Kálmán*, ki indexét időközben megsemmisítette s most Makón közigazgatási gyakornok, a hírlapok útján óvat tesz s mindenkit figyelmeztet a nevével visszaélő szélhámos üzemére.

— **Csöd.** *Koszoru József* szekszárdi kereskedő ellen a szekszárdi kir. törvényszék elrendelte a csödt. Csödbiztos: *Dr. Szonnevend Frigyes* törvényszéki bíró, tőmeg gondnok: *Dr. Leopold Kornél*, helyettese *Oszoly Károly* szekszárdi ügyvédek.

— **A póttartalékosok segélyezése.** Az 1905 évi újonozás elmaradása miatt kivételesen tényleges szolgálatra behívott póttartalékosok segélyezésére a mostani hazafias Formány 1.500.000 koronát vett fel a költségvetésbe és a segélyezés módjára és mérvére vonatkozó rendeletét a honvédelmi miniszter már ki is bocsátotta. Így tehát a hibájukon kívül érzékeny anyagi kárt szenvedett családok póttartalékosok nemsokára megkapják a nagyon megérdemelt segélyt és pedig akiknek csak 2 családtagjuk maradt gyámol nélkül, a megállapított férfi napszám kétharmad részét, akik pedig két tagnál nagyobb családot hagytak vissza, a teljes férfi napszámot kapják segélyül.

— **Színészet.** Dombóváron *Szilágyi* Dezső nálunk is ismert színtársulata szombaton kezdette meg jól szervezett társulatával előadásait.

— **Névváltoztatás.** *Kohn* Ármán faddi tanító vezetéknevének »*Kertész*«-re kért változtatását a belügyminiszter megengedte.

— **Kivételös nősülési engedélyek.** A közigazgatási bizottság felterjesztésére a honvédelmi miniszter *Imrő Péter*, *Tóth Mózes* báti, *Gaszt* Ádám, *Thész* István bátaszéki, *Szabópeti Mihály* értenyi, *Heronyányi József*, *Fabis József* faddi, *Megyes György* gindlicsaládi, *Bosnyák Mladen* grábóci, *Ritter Vince* hanti, *Doszpod István*, *Simon János* harezai, *Schmidt Imre* kocsolai, *Róth István* lapafői, *Böhler Jakab* mórággyi, *Szegedi József*, *Klem Bálint* műzsi, *Wahl János* németkéri-i, *Miklós István* ozorai, *Kovács Pál* paksi, *Vizner József* szekszárdi, *Pászti György* tolnai és *Lotz György* váraljai la kosoknak kivételös nősülési engedélyt adott.

— **Tolnavármegye virilistái.** Tolnavármegye virilistáinak lapunk előző számaiban közölt névsorát folytatjuk:

Csik József Bonyhád 583.76, Singer Bálint Nagymányok 576.40, Leicht Lajos Szekszárd 574.33, Spitzer Sándor Dombóvár 568.95, May János Györe 568.—, Kovács Antal Szakály 562.30, Hackborn Henrik Uzdorjád 558.36, Lajkó István Dunaföldvár 555.41, Kovács József Kajdacs 553.79, Forster Zoltán Szekszárd 553.10, Reich Sámuel Bonyhád 551.69, Márcz Henrik Majos 547.05, Salamon Ármán Szekszárd 536.70, Hahn János Györköny 530.52, öreg Hídeg János Szakály 529.82, Ivanits Antal Dombóvár 529.51, Ágoston István Szekszárd 524.88, G. Szabó József Toldanemedi 521.70, Brich Jakab Bonyhád 520.32, Schlichterle János Tabód 518.99, Hradék Károly Kurd 518.78, László Lajos Szekszárd 514.24, Greifenstein Péter Varsád 510.28, Steiner Fülöp Dunaföldvár 507.70, Karsós János Sárpus 507.—, Császár József Pinczehely 503.86, Róth Ferenc Szekszárd 502.90, Bekker János Gangl Paks 496.08, Kiss Pál Gindlicsalád 492.39, öreg Bóde József Dunaföldvár 491.33, Strausz Sándor Tamási 490.91, Frűchvirth Jenő Tamási 490.04, Bekker József Klein Paks 489.74, Hars János Sárszentörincz 487.80, Reinitz, Gábor Dombóvár 487.62, Brogli Béla Maza 487.45, Stokinger János Szekszárd 484.83, Hirth János Paks 478.51, Sterczler András Györköny 478.43, Szalczler Sándor Bata 477.64, Varga János Dunaföldvár 472.09, Ujfalussy Imre Szekszárd 469.80, ifj. Zsíkó János Alsónyék 469.71, Fölker Mátyás Értény 468.36, Pártos Zsigmond Mész 466.52, id. Tóth Ferenc Eresi—Dunaföldvár 465.30, Raichardt József Dunaföldvár 462.35, dr. Zavaros Gyula Kölesd 460.60, Lexa Jenő Dombóvár 457.86, Szász Lajos Tolna 456.75, Simon József Dunaföldvár 456.67, Singer Viktor Szekszárd 450.11, Czobor Imre Dunaföldvár 449.84, Tóth L. György Tamási 446.40, Hauck Antal Szekszárd 444.84, Zulauf János Kety 444.68, Fekete György Kinlei Dunaföldvár 444.30, Kamarás Béla Szekszárd 442.96, Schlesinger Ignác Szekszárd 441.18, Ereth János Kis-mányok 440.82, Stann István Szekszárd 439.66, Fördös Géza Paks 439.—, Berky Ignác Dunaföldvár 438.74, Braun Sámuel Paks 437.80, Taubner Adólf Tolna 434.71, Kremzer József Szakály 433.25, Freund Lázár Paks 431.18, Jäger János Dunaföldvár 429.20, dr. Elbőgen Fülöp Bonyhád 428.55, Rauschburg Emil Gyöng 427.72, Gyenis István öreg Tamási 424.54, Varga János Benke Dees 424.43, dr. Lang Frigyes Zomba 423.42, Hahn Lipót Dees 421.66, Madarasz János Tamási 419.—, Kollar Dávid Görbő 418.75, Boda Vendel Szakály 417.90, Lezsák József Szakály 417.44, Steiner József Kocsola 415.28, Flórian István Paks 414.98, Goldstein Ignác Paks 411.81 és Krausz Henrik Tamási 411.30 korona.

— **A pinczék veszedelme.** A forrásnak indult musttal telt pinczékben képződő szén-gáz már sok áldozatot követelt Vigyázatlanságának f. hó 8-án szintén csaknem áldozata lett Szekszárdon *Mészáros Károly* városi képviselő, aki a mondott napon előhegyi szőlőjében levő pinczébe ment le, de alig haladt néhány lépést, összeesett. Ugyanígy járt a segítségére siető vinczellérje, *Marlon* János is. Szerencsésjókra arra ment *Brezlmayer József* tolnai ügyvéd neje s benézvén az ajtón, meglátta a két férfit kétségbe-ejtő helyzetében. Segély kiáltására csakhamar néhány férfi verődött össze, kik a két eszméletlen embert kihúzták a pinczéből s kocsin hazaszállították őket, ahol azután magukhoz tértek.

— **A pénzügyi kezelő tisztviselők sérelme.** Az új fizetés rendezés csak kevés helyen keltett megelégedést, leginkább a nagyobb állású, néhol éppen a kisebb szolgálati idővel bíró tisztviselőkön segített. Pedig a törvény eredeti intenciója nem az volt. A fizetés rendezést a pénzügyi kezelési tisztviselők különösen sérelmesnek találják. Például egy vidéki pénzügyi iroda vezető 24 évi szolgálat után pótlékokkal 2400 kor. fizetést érhet el, a IX-ik fizetési fokozatba át sem léphet, pedig a bíróságnál, vármegyéknel hasonló munkát végző irodatiszt a X-ik, az irodaigazgató pedig a IX-ik fizetési osztályba soroztatott. E tagadhatatlanul nagy sérelem miatt most szélesebb körű mozgalom indult meg Szekszárdon. *Dezső* Jakab p. ü. irodavezető társaival egyetemben, a vidéki kartársak bevonásával memorandumot küldtek több képviselőnek, s vár-

megyénkben *Rátkay* László és *Szabó* Károly képviselőket külön is felkérték, hogy az 1907 évi költségvetésnek a pénzügyi bizottságban, illetve annak a képviselőház ülésén történendő tárgyalása alkalmával szólaljanak fel, s hassanak oda, hogy a pénzügyi kezelési tisztviselők a többi kormányzati ágak kezelési tisztviselőivel javadalmazás tekintetében is, egyenlő elbánásban részesüljenek, nevezetesen, hogy a pénzügyi irodavezetők, ha már egyszerre valamennyit nem lehetne, legalább kétharmad, az irodatiszték pedig legalább felerészben a X-ik fizetési osztályba soroztassanak. 68 irodavezető és a XI-ik fizetési osztályba sorozott 273 irodatiszt méltányos igényének kielégítése a kincstárnak ugyanis csak 36.000 korona kiadást okozna. Méltányos tehát, hogy kérelmük meghallgatást nyerjen. *Rátkay* László és *Szabó* Károly írásban tudatták, hogy az igazságos ügyet felszólalás tárgyává fogják tenni és a kérelem teljesítését követelni fogják.

— **Ügyvédi kamarai értesítés.** néh. *Németh József* volt pécsi ügyvéd irodája részére gondnokul *dr. Sneider Károly* ügyvéd lett kirendelve, *dr. Fischer János* ügyvédjelölt gyakorlatát *dr. Albers Rezső* ügyvédnél Szekszárdon újból folytatja. *Fischer Miksa* ügyvédjelölt pedig *dr. Müller Ferencz* ügyvédtől *dr. Horváth Jenő* szekszárdi ügyvédhez ment folytatólagos joggyakorlatra.

— **A szekszárdi adóhivatali sikkasztás.** A szekszárdi nagy port vert adóhivatali sikkasztási ügyben az elmúlt hét nem hozott napfényre semmi új dolgot, mert teljesen valótlan a lapok ama híre, mintha itt, ezidő-szerint az elsikkasztott összeg megállapítása végett vizsgálat folyne. Ez majd a miniszterium által leküldendő vizsgáló bizottság feladata lesz. 20—30 ezer elsikkasztott koronáról beszélni tehát ezuttal még nem lehet. E héten nem történt egyéb, minthogy *Miculescu* János p. ü. titkár, *Jakab* László p. ü. segédtitkár s *Koncskó* Andor szám-ellenőr folytatták a pinczár átadását. Most a gyámpénztári adóskötvényeknél tartanak s ma ezt is valószínűleg befejezik. Ezenkívül *Tékus* Vilmos p. ü. titkár megejtette a fegyelmi vizsgálathoz szükséges előnyomozást. Többször kihallgatta *Lindtner* adótárnokot, ki 10700, illetve később 14 ezer koronának *Vinkovits*sal együtt való elsikkasztását ismerte el. Vallomása szerint más büntárs nincsen s más ágazatnál, mint az egyenes adónál s iroda általánynál sikkasztás nem történt. Mivel *Lindtner* beismerésben van, az elővizsgálat rövid ideig tartott s *Fink* Kálmán kir. tanácsos elnöklésével a *Tékus* Vilmos p. ü. titkár és *dr. Borostyán* Sándor p. ü. segédtitkárból megalakult fegyelmi bíróság már össze is ült s *Lindtner* Ármán adótárnokot, saját beismerése alapján a hivatalos sikkasztásban bűnösnek mondta ki s *hivatalvesztésre* ítélte. A fegyelmi ítéletet jóváhagyás végett felterjesztettek a pénzügyminiszterhez. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy *Lindtner* adótárnok és *Vinkovits* ellenőr az *Adria* biztosító társaság bonyhádi főügynökét, *Fleischman* Lipótot is megkárosította 1000—1500 koronányi összeggel, a mennyiben a gyámpénztári adóskötvél beszédett tűzkár biztosítási díjjal nem számoltak el. De ehhez a hivatalos vizsgálatnak semmi köze.

— **Katonai zenekar Szekszárdon.** A kath. kör tevékeny elnöke, *Szabó* Géza hit-tanár, kellemes estét szerez városunk közön-ségének. A kath. kör jubileuma alkalmára ugyanis az esztergomi katonazenekart szer-ződött, a mely 27-én este fél 9 órakor a kath. kör nagytermében hangversenyt tart.

— **Halálozás.** *Simontornán* 81 éves korában meghalt németi *Horváth* Imre Fe-jérmegye nyug. tisztii ügyésze. Szekszárdon f. hó 8-án életének 59. évében hosszas bete-geskedés után elhalt *Himmel* Pál kádár. Kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Esküdtzéki tárgyalások.** Hétfőn 1906. október 15-én *Bizderi* Ferencz ellen, ked-den 1906. okt. 16-án *Boros* András ellen, szerdán 1906. okt. 17-én *Oláh* (Skuta) Jó-zsef ellen, csütörtökön 1906. okt. 18-án *Bencze* István ellen.

— **Árlejtés a kir. ügyészségnél.** A szekszárdi kir. törvényszéki fogház fűtéséhez szükséges kőszén szállításának biztosítására az árlejtés a kir. ügyészségi irodában 1906. évi okt. 29-én fog megtartatni, a hol a feltevések is megtekinthetők.

— **Életunt kis fiu.** Verencz Péter kis-zékelyi 10 éves fiu f. hó 10-én atyja szőlőjében egy diófára magát felakasztotta és mire észrevették már halott volt. Hogy mi keserítette el a kis fiut, a szülei sem tudják.

— **Halálos légycsipés.** Kővágó István 53 éves szekszárdi jómódú földművest, volt községi tanácsost mult pénteken a nyakán egy légy megszúrta. Kővágó nem tulajdonított a csipésnek fontosságot, míg baja el nem mérgesedett, de ekkor már nem lehetett megmenteni, f. hó 10-én vérmérgezés következtében meghalt.

— **Veres bucsu.** Bátaszéken vasárnap éjjel az új templom bucsujának tiszteletére a Piller-féle korezmában táncoltak a német legények. Az est folyamán betért oda néhány magyar legény, névszerint Bakó István, Bognár Márton, Holacsek József, Holacsek István, Mátyás József és Teleki Ferencz, a nélkül, hogy díjat fizettek volna. E miatt kiutasították őket. Odakünn azután megkezdődött az élet-halál harc, késsel, baltával, fejszével. Egy kapezakötő legénynek, Bognár Mártonnak felhasították a hasát, reggelre meg is halt; kedden temették el. Bakó István, Fries Gábor székelyi származású szolgálólegény és Pásztoresk Mihály több fejsze-csapást kapott fejére, karjára, valamint szúrásokat is. Súlyosan beteg fekszenek. Kóbor Ádám kőműves legény kapta az első, fületől az álláig vágott sebet. Ugy ezt, valamint Wetzl Mihály, Schwarcz János, Türnbach József és Brumbauer Ferencz legényeket a csendőrség letartóztatta és a szekszárdi kir. ügyészséghez bekísérte.

— **Szerencsétlenül járt vasutasok.** Hétfőn reggel a Dombóvár-Bátaszék között közlekedő vonat mozdonyán végzetes szerencsétlenség történt. A mint a vonat Czíkok állomásról kifutott, a kazán biztosító szelepét a gőz kidobta s a kitóduló gőz Szily István mozdonyvezetőt és Varga fűtőt leforrázta. Különösen Szily sérülése oly súlyos, hogy életben maradásra kétséges. Mindkettőt beszállították a kaposvári kórházba.

— **Dunaföldvári sikkasztás.** Gál János dunaföldvári volt községi pénztárnok sikkasztási ügyében 1906 október 11-én volt a főtárgyalás. Ítélethezatal azonban nem volt, mert újabb bizonyítékok beszerzése és főleg annak megállapítása végett, hogy a másodkulesok miként őriztettek, a kir. törvényszék az ügyben vizsgálatot rendelt.

— **Helypénzszedési jogeladás.** A tolnai uradalom tulajdonát képező vásári és piaci helypénzszedési jogot a mostani tulajdonos a „Magyar telepítő és parcellázó bank“ örök áron eladta Braun Sándor és Scauter József tolnai lakosoknak 64000 koronáért.

— **Vásár.** A kezelet és a székesfehérvári barom és ált. vásárt f. hó 21 és 22-én tartják meg.

— **Halálos baleset.** Biró János szekszárdi földműves f. hó 4-én szülő csemegét szállított haza a szőlőből s a meredek lejtőn kerekét kötött. A szurdikban, a sikra érvén le akarta venni a kerékkötő láncot, miközben a lovak indítottak, Biró lába a kerékbe került bele, mely lábát teljesen összeroncsoolta. A szerencsétlent a kórházban szállították, ahol dermedés következtében f. hó 8-án meghalt.

— **A tolnai takarékpénztárnál Fráter Zsigmond lemondása** folytán üresedésbe jött könyvelői állásra, Sipos József zalaegerszegi könyvelő választatott meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** A högyészi iparos-íjűség f. évi szeptember hó 30-án sikerült szüreti mulatságot tartott, melynek 40 korona tiszta jövedelmét a högyészi községi szegény pénztárnak adományozta a rendezőség, mely adományért ezuton mond hálás köszönetet az előjáróság.

— **Megalakult gazdakör.** „Dombóvár és vidéke gazdaköre“ alapszabályainak jóváhagyása után f. hó 1-én tartott közgyűlésén végleg megalakult. Elnök lett: Paál József,

alelnök: Hainrikffy Pál, jegyző: Kovács Gyula, pénztáros: Vásárhelyi Ernő. Védnökök: Darányi Ignác dr. földmiv. miniszter, herceg Esterházy Miklós, gróf Desewffy Aurél az országos gazdaszövetség elnöke és gróf Apponyi Géza vármegyének főispánja. Tiszteletbeli tagok: Döry József, Haller József és Jeszenszky Andor.

— **Öngyilkosság.** Kaposzkecsón egy rokonszenves, általában becsült fiatal ember Rüll Gyula 25 éves okl. gazdász és bérlő e hó 8-án agyonlőtte magát. Szorgalmas, igyekvő gazda volt, ki különben is elég kedvező anyagi körülmények között élt, azért minden felé a legnagyobb meglepetést kelti a végzetes tett hire. Öngyilkosságát az ottani jegyzőtől kölcsönként vadászfegyverrel hajtotta végre. Ezt megelőzőleg cselédelével magához hívatta a községben lakó sógorát, aki, mikorra odaérkezett, ott találta Rüllt átlőtt koponyával, holtan, mereven. Vasárnap délután még meglátogatta sógorát, aki egy levelet vett észre zsebében s kérdezte, honnan ered. Rüll szó nélkül összetépte a levelet s szomorúan vetette tűzbe a papirszeleteket. Valószínűleg ez a levél adta volna meg a felvilágosítást a szomorú elhatározás igazi okáról.

— **Lopások.** Stern László paksi férfi ruha kereskedőtől Sejt József dunakömlői lakos 57 korona értékű ruhaneműt lopott. A tolvajt az ottani járásbírósnak átadták.

— **Weinstock Mór** paksi órástól e hó 8-án Tóth Márton paksi lakos egy női arany nyakláncot lopott, az illetőt a csendőrség elfogta és a helyi járásbírósnak átadta.

— **Hagymáz.** A Majsamiklósvár községhez tartozó Martineza-pusztán egy 17 éves leány és egy 25 éves asszony hasi hagymázban elhaltak. Többben is vannak e súlyos betegségben úgy, hogy nagyon könnyen járványos fajulhat.

— **A muzeum tolvaja.** Fein Arthur kereskedő tanoncz augusztus hó elején 21 drb arany és 30 drb ezüst pénzt lopott el a szekszárdi muzeumból. A fiatal tolvaj felett f. hó 11-én ült törvényt a szekszárdi kir. törvényszék s 6 havi fogházra ítélte.

— **A sikkasztó tanoncz.** Hanusch Ferencz decsi lakos pékmester tanonca Zigler Mihály, hogy pénzre szert tehessen, a reá bízott sütemények árából 16 koronát magánál tartott s azzal megszökött. A bíróság intézkedett, hogy a kezdő tolvaj megkapja méltó büntetését.

— **Nem sikerült lopás.** Rank Simon koppányzántói lakos molnár malmába Polecsák György ottani suhancz belopodott, s onnan egy zsák búzát ellopott. Mikor azonban haza vinni akarta, az utczán a községi bírával találkozott s így a búzát eldobta és elmenekült.

— **A mulatás szomorú vége.** Brabecz Mihály szálláspusztai erdőőr Szauder József körerdész megbizta, hogy az eladott fák árát, 1120 koronát vigye el Kadernuska János főerdészhez. Miután a főerdész nem volt otthon, Brabecz Mihály Högyészre ment a Stoker féle korezmába, a hol Sperling József barátjával addig idogáltak míg teljesen lerészegedett. Onnan még másik korezmába is elmentek. Mikor másnap otthon felébredt, szomorúan tapasztalta, hogy a reá bízott pénz hiányzik. Gyanúja Sperling József barátjára van, mert egész éjjel az volt vele s az dicsekedett is, hogy nála van a fá ára.

— **Tüzek.** Folyó hó 3-án virradóra leégett Kozma Mihály kistengeliczi hegyi lakos háza, 760 korona értékben; a tűz ugy keletkezett, hogy a sövényből és sárból készített kémény kigyuladt. Ugyancsak tűz hamvasztotta el Sz. Kis István alsónyéki lakosnak a község határában levő gabona-asztagját is, a tűz gyújtogatásból eredt. Október hó 4-én pedig Köröszlós Mihály székelyen keletkezett tűz ugy, hogy az egyik cséplő munkás pipára gyújtott. A fejvesztett munkások alig tudták megmenteni Sziver Ignác szekszárdi gépésznek a szérűn álló cséplőgépet. Önfeláldozó munkát végzett a tűz terjedésének megakadályozásában Laczó Sándor fűtő, ki ezért a gazdától 20 korona jutalomban részesült. A tűz által okozott

kár mindhárom esetben biztosítás révén megtérül.

— **Rendőri hírek. Betörési kísérlet.** Bonyhádon Pichler Gyula présházába ismeretlen tettesek beakartak törni. A présházban tartozkodó tulajdonos azonban több lövéssel elriasztotta őket. **Támadás.** Bauer Márton tolnai szabósegéd f. hó 7-én éjjel gyanútlanul ment haza felé, mikor Weisz Ferencz és Kern Ferencz ittas állapotba levő tolnai cselédek megtámadták, s minden ok nélkül alaposan elverték. A virtuskodó cselédeket feljelentették a járásbíróshoz. — Pakson Pekál Vilmos az atyja korezmájából kijövő Bernyák Mihály Kurecz-pusztai lakost támadta meg néhány társával, és azt súlyosan megverték. Feljelentették kir. ügyészségnél.

VIDÉK.

A pécsi püspök bérmautja.

Dunaföldvár, okt. 6.

Régen volt Dunaföldvár községnek oly lélekemelő ünnepe, mint a milyen volt f. hó 3, 4, 5-dik napjain Zichy Gyula gróf, megyés püspök bérmautja ideje alatt. Nem annyira a külső pompa, mint inkább a benső érzés tette széppé a megjelölt napokat, a harangzugás, a jámbor hívők templomba zarándoklása, a megyés püspök miséje ünneppé avatták a hétköznapokat és felhangzott a templomban az ének, a szívből jövő köszöntő: „Benedictus, qui venit in nomine Domini!“

A megyés püspök f. hó 3-án délután 4-5 óra közt Németkéről Huny Gábor pápai praelátus, továbbá titkárja és többektől kísérve érkezett Dunaföldvára. A járási hatóságot Rassovszky Julián főszolgabíró képviselte. A községi előjáróság élén Niergall Nándor főjegyző és Bodor György bíróval a határon fogadta a püspököt. Volt lovasbanderium s a lovas rendőrség is olyan díszbe öltözött, mintha csak a fővárosban lennének. Mikor a megyés püspök a határon átjött, megkondultak a templomok harangjai s ezek zúgása jelezte az ünnepet! A püspök fényes kíséretével egyenesen a plébánia lakra hajtatott, hol Biró Imre prépost plébános, nemkülönben a község előkelő polgárai és tisztviselői fogadták. A menet a templomba vonult imadkozásra.

Nem sokkal megérkezése után a községi előjáróság és a dunaföldvári egyetlek, társulatok tisztelegtek a megyés püspöknek ki az egyes küldöttségeket szeretettel fogadta s barátságosan elbeszélgetett velök. Ugyanaz nap este a „dunaföldvári dalkör“ szerenád rendezett a püspök tiszteletére, s a tűzoltói zenekar szépen sikerült induló darabjával zárta be az első napot. A tűzoltóság s a dalkör fáklyás menettel, lámpionokkal jelent meg a plébánia ház előtt és előadott darabjaikkal, a megjelent nagyközönséggel széppé kedvessé tették az ünnepet!

Másnap és harmadnap a püspök végzte segédletével a bérmautást. S mikor befejezte, mindegyik napon legelső volt, hogy az iskolákat s a község nevezetesebb helyeit meglátogatta. Sorba járta az iskolákat, mindenütt, mint jó pástor érdeklődött a nyája iránt és elismeréssel adózott a tanítói karnak. Megtekintette Dunaföldvár ujonnan épült s fényesen berendezett községházát is, hol a községi előjáróság fogadta a püspököt és kíséretét. Nagyon tetszett neki az új község-háza s megjegyezte, hogy: „ilyen épületben élvezet dolgozni!“ Dunaföldváron léte alkal-mával gróf Zichy Gyula megyéspüspök ur ő méltósága f. hó 4 és 5-ikén a rk. plébánia helyiségeiben ebédet adott, amelyre a község előkelősége és a hivatalok vezetői voltak hivatalosak.

Október 5-én délután 4 óra tájban a harangok újból zúgtak, a püspök és kísérete Böleske felé vette útját. A lovas rendőrség, a község lakói elkísérték a község végéig a jó pástort, a községi előjáróság képviselői pedig egész Böleske községig követték s ott bucsuztak el tőle.

Ittléte alatt a megyés püspök fáradhatatlan buzgalmat fejtett ki a jótékonyságának, áldozatkészségének nem egy dunaföldvári egyesület anyagi támogatásában adta tanujelét! Az ünnep elmúlt, a püspök eltávozott! De nem felejtette el, szívébe zárta őt a nép, a megbérmált gyermekcsereg és Dunaföldvár közönsége.

Paks, okt. 8.

Gróf Zichy Gyula pécsi püspök vasárnap, azaz e hó 7-én délután fél 4 órakor Dunakömlődön Hanny Gábor pápai praelátus és titkára kíséretében Paksra érkezett. A község bejáratánál szép diadal kapu volt felállítva, a község előjárósága és a környék előkelősége nagy ünneppel fogadta a püspököt. A hosszú kocsisort lovasbandérium nyitotta meg. A dunaföldvári járásban a püspököt Rassovszky Julián főszolgabíró és Bernáth Béla szolgabíró kísérte.

A püspök hétfőn végezte a bérmálást, a mely, mivel 1800-an bérmálkoztak, délután 1 óráig tartott. Ekkor ebéd volt a plébánián. Délután 4 órakor a püspök több látogatást tett, kedden ellátogatott az iskolákba és ott a hittan előadásokat végig hallgatta, sőt ő maga is kérdéseket intézett a tanulókhöz. Kedden délután a hajóval utazott Kalocsára az érsek látogatására.

Vasárnap délután tisztelegtek a helyi hivatalok a püspöknel.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

A kath. kör jubileuma. A szekszárdi róm. kath. olvasókör fennállásának 10-ik évfordulója alkalmából 1906. év október hó 27., 28. és 29. napjain nagyszabású jubileumi ünnepélyt tart. A jubileumi ünnepély sorrendje: *Október 27-én, szombaton. Az esztergomi katonazenekar hangversenye a kath. kör nagytermében. Kezdeté este fél 9 órakor. Belépő-díj személyenként: 1 K. 40 fillér. Felüljízteket az ünnepély költségeinek fedezésére köszönettel fogad és hirdapítvány nyugtáz a rendezőség. Jegyek előre válthatók az Elnökségnél. Október 28-án, vasárnap. 1. Reggel 9 órakor gyülekezés a kath. kör helyiségeiben. 2. Fél 10 órakor a kath. kör tagjai a helybeli és vidéki társaságokkal zászlók alatt felvonulnak a belvárosi templomba. 3. Tíz órakor ünnepélyes »Te Deum«. 4. A háladó Istentisztelet után levonulás a kath. kör nagytermébe. 5. Fél 12 órakor diszgyűlés: a) Hymnusz. Éneklé a kath. kör dalárdája. b) Ünnepi beszéd. Tartja: Wosinsky Mór apátlébános, a kör egyházi elnöke. c) A kath. kör 10 éves története. Irta és felolvassa: Szabó Géza középiskolai hittanár, a kath. kör ügyvezető elnöke. d) A kath. kör 10 éves jubileumára. Oda. Irta és szavalja: Szendrői József. e) Szózat. Éneklé: a kath. kör dalárdája. 6. Egy órakor díszbéd. (Leves, vegyes sült, tészták, gyümölcs, 1/2 liter borral. Részvételi díj: 2 korona. A díszbédre előjegyzések eszközölhetők az Elnökségnél legkésőbb október 26-áig). 7. II. Rákóczy Ferenc fejedelem és bujdosó társai drága hamvainak hazánk szent földjére érkezése alkalmából este 8 órakor: »Rákóczy ünnepély.« a) Disz-előadásul színpadra kerül: »Rodostó.« Látványos történelmi színmű 3 felvonásban. Irta: Géczy István és Lampérth Géza. b) Kurucz-dalok. Éneklé: Lengyel Sándorné és Hahn Annuska. c) Záradekul: Rákóczy apoteozisa. Látványos élőkép. Helyárak: I-ső hely 2 korona. II-ik hely 1 korona 20 fillér. Allóhely 60 fillér. Jegyek előre válthatók az Elnökségnél. Október 29-én, hétfőn. Reggel 8 órakor gyülekezés a kör helyiségeiben. Fél 9 órakor felvonulás gyászfatyolós egyleti zászló alatt II. Rákóczy Ferenc és bujdosó társainak lelki üdvéért 9 órakor tartandó gyászmisére.*

TANÜGYI HIREK.

A közigazgatási bizottság határozatai.

Tolnavármegye közigazgatási bizottságának 1906. évi október hó 10-én tartott ülésén

sén *Tihanyi* Domokos kir. tan., tanfelügyelő 39 ügydarabot adott elő, melyek közül a főbbek a következők:

1. A dunaföldvári községi óvodintézetek 1906—7. tanévi költségvetése a 127.271 K. 85 fillér egyenes állami adó után kivetendő 3 százalékos óvodai pótdoból befolyó 3818 K. 15 fillér bevétellel, 5144 K. kiadással és 1325 K. 85 fillér hiánnyal azzal hagyatott jóvá, hogy ezen hiány az 1905. évi 51.072 számú vk. miniszteri rendelet értelmében a község háztartási költségvetéséből fedeztessék.

2. Dunakömlődön IV. tantermet kell építeni. A község kérte a hely megvizsgálását. A bizottság intézkedett, hogy az egészségügyi, tanügyi és építészeti szempontból szakértőkkel megvizsgálattassék.

3. Kánya község óvodai költségvetés készítésére köteleztetett.

4. Az iskola mulasztókkal szemben nincsen pardon. Apari Mihály sióagárdi lakos fellebbezett az iskolába járó fia után kirótt mulasztási bírságpénz leszállítása iránt. Elutasított.

5. A simontornyai rk. iskolaszék két államsegélykérvénye a közoktatásügyi miniszterhez pártolólag felterjesztett. Ugyancsak pártolólag felterjesztettek a következő államsegélykérvények: Az ozorai rk. iskolaszéké és a bonyhádi rk. iskolaszéké. Ez utóbbi a polgári leányiskolánál alkalmazott 4 tanerő fizetésének 2000—2000 koronára való kiegészítését kérte.

6. Felsőháza község az üresedésbe jött állandó menedékházvezetőnői állomást nem akarta betölteni, miért is a kir. tanfelügyelő törvényben biztosított jogánál fogva félre *Roszkopf* Jánosné képesített dajkát alkalmazta, mit a bizottságnak bejelentett, ki azt tudomásul vette. Sajnos, hogy a községek gyermekeik védelmével mitsem törődve, ezen üdvös intézményt nem pártolják.

7. Ócsény község utasított, hogy a szőlőhegyi községi iskolához kutat építtessen és megfelelő tervet készíttessen, mit jóváhagyás végett terjesszen be.

8. *Erdős* Ilona kóppányszántói rk. tanító I-ső évötödös korpótlékának fedezésére 100 korona államsegély utalványoztatott. Elnök értesített.

9. *Wikkert* Lajos szárazdi ág. tanító 200 K. korpótlék államsegélyének beszüntetése iránt, miután nevezett Bonyhádra választott meg, a bizottság a közoktatásügyi miniszterhez terjesztést tett.

10. A műzsi rk. IV. tanító fizetésének 800 koronáig való kiegészítésére évi 400 K. államsegély utalványoztatott. Elnök értesített.

11. *Mányok* Ferenc szakcsi rk. tanító fizetésének 800 koronáig való kiegészítésére évi 140 K. államsegély utalványoztatott.

12. Böleske község a nyugdíjazás folytan üresedésbe jött óvodnői állomást nem akarta betölteni, miért is a kir. tanfelügyelő a törvényben biztosított jogánál fogva ezen állomásra egy évre *Németh* Janka okl. óvodnőt alkalmazta. A bizottság eme bejelentést tudomásul vette és egyben utasította a járási főszolgabírót, hogy az óvoda sürgős megnyitása iránt azonnal intézkedjék. Gróf *Pallavicini* Ede őrgrof megkeresett, hogy Simonmajor-pusztán iskolát állítson fel.

13. Több iskolai számadás a járási számvevőknek megvizsgálás végett kiadott.

14. Az alsónyéki ev. ref. II. tanítói állomásról felvett javadalmi jegyzőkönyv jóváhagyatott.

15. Szekszárd földmives iskolát akar. A közg. bizottság külön szaktanító gazdasági ismétlő iskola felállítására hivat fel a polgármestert, mert ezen esetben a tanító fizetését és lakbérét az állam fizetné és ilyenre Szekszárdnak nagy szüksége van, mert az ismétlő tanköteleseket szőlő, fagyümölcs- és konyhakertészet szakzerű tenyésztésére oktatnák.

16. Polgár (Puch) Ferenczet a közigazgatási bíróság azon kérelmével, hogy gabonajárandóságát ne összel egyszerre, hanem évnegyedenként előre kaphassa, elutasította.

Nyugdíjazás. A tanítói nyugdíjbizottság f. hó 10-én ülést tartott, amikor is *Ham-*

vas Péter esibráki rk. kántortanító és *Horváth* Imre ürgevári rk. tanító nyugdíjazását kimondotta.

GAZDASÁG.

A földművelésügyi miniszter rendelete a borhamisítás meggátlására. *Darányi* földművelésügyi miniszter még a múlt hó 1-én körrendeletet intézett valamennyi alispánhoz és polgármesterhez, hogy az 1893. év XXIII. t.-cz. rendelkezései szigorúan megtartassanak. Most a vinczellériszkolai igazgatókat s borászati felügyelőket oda utasítja, hogy mennél szélesebb körben tájékoztassák a közönséget az esetleges visszaélésekből származó kellemetlenségekre. Így a mustba vagy a borba, ugy szintén a már kész kiserjett törkölyborba vizet keverni, bármilyen mennyiségben is, feltétlenül tilos, továbbá, hogy tilos a természetes bornak törkölyborral vagy gyümölcsborral való összekeverése (összeházasítása) is. A víz használata csak a törkölybor készítésénél van megengedve, de ott is csak az idézett végrehajtási rendeletben körülírt korlátozással. Figyelmeztetendők továbbá az érdekeltek arra is, hogy a ki a tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza vagy eladja, az az 1893. XXIII. t.-cz. értelmében 600 Koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, a ki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyaggal keveri, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, — az, mint mesterséges bor készítője 2 hónapig terjedhető elzárással és ezen felül még 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik s ezen kívül az illetéktől a tiltott módon készített vagy kezelt bor még el is koboztathatik.

HIRDETÉSEK.

Bérbeadó lakás.

A Bezerédy-utczában két család részére egy nagy lakóház szőlős kerttel azonnal bérbeadó.

Esetleg a ház eladó.

Értekezni lehet a háztulajdonossal Bezerédy-utca 12 sz. alatt.

Női kalap-divatterem.

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgyközönségének szives figyelmébe ajánlom a dus raktáron levő legújabb párisi divatu őszi és téli

női kalap-ujdonságaimat

a legegánsabb kivitelben, ugyszintén gyermek kalapok, gyászkalapok, menyasszonyi fátyolok és koszorúk nagy választéka.

Olesó árak! Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

A n. é. hölgyközönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Frának Jánosné
Szekszárd,
Széchenyi-utca.



Üzlet áthelyezés.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

czipész-üzletemet

a Széchenyi-utcai Martin-féle házba helyeztem át.

Midőn a nagyrabecüst közönségnek eddigi támogatásáért köszönetet mondok, kérem továbbra is b. pártfogását.

Kiváló tisztelettel

3-6

Moizes Károly.

Tüzifa és szén eladás.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek tudomására adni, hogy telepeimen amerikai rendszerű Fairbanks-féle **benzinmotort** állítottam fel, melylyel a legjobb minőségű száraz

kemény tüzfát

felvágom s 10 kilótól kezdve 2 kor. 80 fillérért métermázsánkénti sulyban árusítom.

Továbbá mindennemű bel- és külföldi hasáb és dorong tüzifa, valamint **szén** a legjutányosabb áron beszerezhető telepeimen.

Kívánatra a fát saját kocsimon házhoz szállítom.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tüzifa és szénkereskedő
a szekszárdi vasuti indóházzal szemben,
saját házában. 8-8

Saját örlemény!

Egy lisztre

örletett kenyérliszt, saját őrlési rendszerem szerint, erős, tápdús, jóízű kenyeret ad, fehér kivonat nincs belőle véve. Rozsliszt ugyanigy örletve. Fehér lisztek sima és fogós minőségben készítve. Ugy szintén mindennemű fűszer és csemege árak legpontosabb kiszolgálással

Fischhof Jakab

liszt és fűszerkereskedőnél,
Leicht-féle ház.

Házhoz szállítva! 1-3

Vinczellér,

ki a kádár-munkákat érti — oklevelét a szekszárdi állami szőlőtelepen nyerte — helybeli vagy vidéki állásra ajánlkozik.

Czim: **Tóth Ferencz Katz**
Felső-utca (bal remete) **Szekszárdon.** 1-3

Jobb remete dűlőben a Ferencz József féle 8300 □-öl kiterjedésű

hegyi szőlő

tanyával és berendezéssel f. hó 14-én d. u. 2 órakor, — esetleg parcellázva is — önkéntes árverés útján eladom.

Fischl Lajos butor- és épület-asztalos, a „Piritzer József és Fiai” kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

A tolnai piac és vásári helypénzszedést, 1907. év január 1-től kezdve

bérbeadni

szándékozom.

Érdeklődők forduljanak:
Braun Sándor tolnai lakos, bérlettulajdonoshoz. 1-4

DORDRECHT életbiztosító társaság

Elfogad életbiztosításokat olesó díj, rendkívül előnyös kötvény-feltételek mellett. — A **DORDRECHT** az egyedüli külföldi társaság, mely törvényesen kötelezi magát, hogy magyarországi üzleteinek díjtartalékát kizárólag magyar értékpapirokban helyezi el

Összehasonlítási táblázat.

Évi díj 10,000 korona tőke után.

A biztosított összeg 20 év múlva magának a biztosítottnak vagy ennek korábbi elhalálása esetén a kedvezményezettnek azonnal kifizetik. A díjak 20 éven át, illetve a biztosított haláláig fizetendők.

Főigynökség:

Kramer Józsefnél

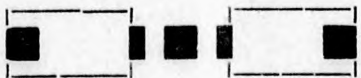
Szekszárd.

2-3

Alapított 1873-ban.

A társaság neve	A biztosított kora					
	30 év	35 év	40 év			
Anker	469	70	489	50	514	80
Bécsi	478	—	492	—	571	—
Dordrecht	457	—	470	—	490	—
Duna	506	80	516	50	532	50
Első magyar	465	40	478	50	498	—
Equitable	485	30	499	90	517	60
Foncière	470	—	486	—	496	—
Generali	474	40	491	10	517	80
Germania	506	—	520	—	538	—
Gresham	486	—	502	—	524	—
L'Aige	514	—	528	—	550	—
Mutual	496	—	509	—	530	—
New-York	496	—	509	—	530	—
Rock	487	50	513	70	542	10
Standard	507	—	518	—	531	—
Star	593	40	515	—	529	69
Viktória	501	—	516	—	538	—

Az Aranka crème eredete.



Egy tégely Aranka-crème
ára 1 kor.

Egy darab Aranka-szappan
ára 70 fill.

Kapható:

HEGEDŰS BÉLA

Magyar Koronához
címetett gyógyszeráránban
Kalocsán.

A legnagyobbat vétkezik az, aki az Isten adományát, a szépséget nem becsüli meg. — Igen ferde felfogás, ha valaki bőrápolási szempontból valamely arc-crème-t és szappant használ, hogy az már kendőzés volna. Mert az tény, különösen a nőknél, hogy akár a konyha gőzétől, akár az éles levegőtől, vagy szakszerűtlen mosódástól a bőr az arczon vagy a kézen romlik. Vagy érdes lesz, vagy hámlik, vagy pörsenéses, vagy a zsirosságtól fényes, szóval elveszti eredeti üdőségét, bársonyos simaságát, csuf, öreges kinézetet kölcsönöz.

Igen sokan több-kevesebb eredménnyel igyekeztek a bajon segíteni. Én, ki szintén több éve foglalkozom a cosmetikával, áttanulmányoztam minden eddig forgalomba jött szépitő szert és mindegyikből, amit jónak találtam, kiszedtem és sikerült ezekből egy egészen új crème-massát összeállítanom, amely jóságban és biztos hatásában, valamint ártalmatlanságban felülmúlja az összeset.

Ez az Aranka-crème.

Bőr által teljesen felszívódik, az arczbört gyengéddé, fehérré, bársonysimaságúvá, tisztává, üdévé és frissé teszi. Védi a bőrt napsütés, napégés, szélfúvás, por, hideg, meleg stb. ellen. Nélkülözhetetlen mindenkinek, ki arczbörtét kicsit is ápolni akarja. Mivel teljesen felszívódik, nem teszi a bőrt zsiros tapintatúvá, fénylővé, s ezért nappal vagy bármiféle világításnál arczpor helyett használható.

Aranka-szappannal együtt használva biztosan eltávolítja a szeplőt, májfoltot, pattanást, pörsenést és mitesszereket.

24-30

BÁTER JÁNOS

könyv-, papir- és írószer-kereskedése
SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

A legfinomabb magyar gyárt-
mányu

olajfestékek, ecsetek,

legjobb minőségű festővászon
s mindennemű festészeti
cikkek, a **festőművé-**
szetremekeik paspartouk-
ban, nagy választékban a leg-
jutányosabb áron kaphatók.

Festőmintákat kikölcsönözünk

**Háromszékmegyében,**

a székelyhavasok alján termő gyógynövények,
nemkülönbön édesvízi szivacs bírnak azzal a
hatással, melyből oly kitűnő hatású házi-
szerek készíthetők. Ilyen székelyhavasí
növényeknek szakértő összetételeiből, lepárlás
útján előállított házi-szer, a Balázsovich-féle
székelyhavasí

indaszesz.

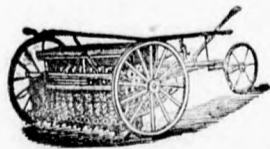
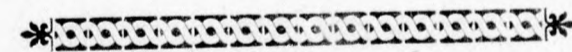
Masszirozásnál, esonthatóság, nátha,
fejfájásnál, bogyadtságánál a legjobbnak
bizonyult. Szájvíz gyanánt alkalmazva
meggátolja a fogak romlását, a foghust
erősíti, a szájat felfrissíti, fogfájásnál
gyors enyhítő hatású. Hajhullásnál és
korpásodásnál a legjobb, mert a fejbőrt
erősíti, a hajhullást és a korpásodást
megszünteti.

Ára: nagy üveg 2 korona,
kis üveg 1 kor., próbaüveg 30 fil.

Kapható: 2-3

SCHÖN MÓR

fűszer és csemege kereskedésében
Szekszárdon, a Szeghy gyógyszerár mellett.

**DEBULAY IMRE**

gazdasági gépraktára SZEKSZÁRD.

Állandó nagy raktárt tart legújabb
szerkezetű

vetőgépekben

mindennemű gabona részére, külön
szerkezet lóheremag részére; továbbá

szecsavágó,

répavágó, kukorica-morzsoló, daráló
gépekben, borprés és szőlőzúzókban.

A raktár bármikor megtekinthető
Sédpaták-utca 1122. sz. alatt. 15-26

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

**BORSZÉKI GYÓGY-
BORVIZET**

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital
talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kel-
lemes összetételű víz, amely kivívta a külföldi bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó
drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb,
de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges
vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

**Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, —
ihatja ur, szegény!**

Egyedüli főelárúsító vidékünkön

12-52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb köz-
ségben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1 1/10 literes palaczk	1 literes palaczk	1/2 literes palaczk
48 fillér.	40 fillér.	30 fillér.

A régi árnál majdnem felénnyel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak **még nagyobb ked-**
vezmény. Az üres palaczkokat az elárúsítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolnán
Trutzer S. és Társa, Dunaszentgyörgyön Kálmán Dániel,
Dunaföldváron Schwendtner Ferencz, Faddon özv. Ékes
Edéné, Gyöngyösön Weil Ádám, Bonyhádon Ermel Adolf és
Novotny Rezső fűszerkereskedőknél.

**BÁTER JÁNOS
KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.**

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

NYOMTATVÁNYOKAT,

u. m.: számlákat, körleveleket, műveket,
falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb áron.

Varrógépek!

Az eredeti „**AFRANA**“ varró- és műhímző gépek a jelenkor
legtökéletesebb varró- és műhímző gépei. — Eredeti

Wettina, karikahajós, Central-Bobbin és Singer

családi varrógépekből állandó nagy raktárt tartunk.

10 évi kezesség. Eladás kedvező részletfizetésre is.

Használt varrógépeket becsereélünk. Varrógép javításokat kezesség
mellett elvállalunk.

Nagy raktár varrógép alkatrészek és kellekekből.

**MÜLLER TESTVÉREK**

műgépészek

varrógép, kerékpár és gazdasági gépek nagy-
raktára és javító műhelye 15-15

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.